Θαύμα και ιατρική θεραπεία (Σεβ. Μητροπ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 15 Νοεμβρίου, 2021

Ζοῦμε σέ ἐποχή συγχύσεως σέ πολλά θέματα, ἤτοι μεταξύ πίστεως καί μαγείας, ἀφοῦ **μερικοί θεωροῦν τήν πίστη ὡς μαγεία, ἤ τήν μαγεία ὡς πίστη, μεταξύ πίστεως καί ἐπιστήμης, ἀφοῦ, ἄλλοτε ὑπερτονίζεται ἡ πίστη σέ βάρος τῆς ἐπιστήμης καί ἄλλοτε ὑπερτονίζεται ἡ ἐπιστήμη σέ βάρος τῆς πίστεως.**

Σέ μιά τέτοια ἐποχή ἀπαιτεῖται «διάκριση τῶν πνευμάτων», πού εἶναι τό μεγαλύτερο χάρισμα, τό νά ξεχωρίζη, δηλαδή, κανείς **τί εἶναι θεϊκό καί τί εἶναι δαιμονικό, τί προέρχεται ἀπό τόν Θεό καί τί ἀπό τόν διάβολο. Αὐτή ἡ διάκριση εἶναι ἡ οὐσία τῆς ἐμπειρικῆς θεολογίας**.

Γιά νά στηριχθῆ αὐτή ἡ ἄποψη θά χρησιμοποιήσω ἕνα καταπληκτικό παράδειγμα θεραπείας ἀπό μιά ἀσθένεια, μέ τήν ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ διά τοῦ **ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ**, πού ἔγινε σέ μιά κατάκοιτη καί ἀκίνητη-παράλυτη γυναίκα, καί τήν περιγράφει ὁ ἅγιος Φιλόθεος ὁ Κόκκινος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καί φίλος καί συμμαθητής τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ.

Τό περιστατικό αὐτό ἔγινε στήν Καστοριά καί δείχνει κατά ἐμφανέστατο τρόπο ὅτι ὑπάρχει σαφής διαφορά μεταξύ θεραπείας μιᾶς ἀσθένειας μέ ἰατρική παρέμβαση καί θαύματος μέ παρέμβαση τοῦ Θεοῦ, καί κυρίως φαίνεται ὅτι τό θαῦμα γίνεται ἀπό τόν Θεό διά πρεσβειῶν τῶν ἁγίων, **ὅταν ἐξαντληθοῦν ὅλα τά ἄλλα θεραπευτικά μέσα τῶν ἰατρῶν**, καί φυσικά δέν συνιστᾶ ἀναίρεση ἤ ὑποκατάσταση τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης.

Ὁ ἅγιος Φιλόθεος Κόκκινος στό βίο τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ πού συνέγραψε, γράφει γιά τό θέμα αὐτό.

«Μία γυναῖκα εὐγενής καί εὐπρεπής, ὀνομαζομένη Ζωή, παθαίνει δριμύ πόνο στά ἐντόσθια, πού τά ἐπίεζε καί τά ἐστριφογύριζε τόσο δυνατά, ὥστε καθημερινῶς νά χύνωνται ἀπό ἐκεῖ ὀχετοί αἱμάτων. Ἡ γυναῖκα ὑφίστατο γιά πέμπτο ἔτος τήν βαρειά αὐτή πάθησι, ἐνῶ φάρμακο δέν ὑπῆρχε καί κάθε τέχνη ἰατρῶν ἀπέβαινε ἀνίσχυρη, διότι, παρ' ὅλο πού καθημερινῶς ἐφήρμοζε πολλές ἐπινοήσεις, δέν ἐπετύγχανε τίποτε, ὥστε ν' ἀπελπισθῆ καί γιά τή ζωή τῆς ἀσθενοῦς. Δέν ἐπρόκειτο δέ οὔτε γιά τόσο διάστημα χρόνου ν' ἀνθέξη, ἀφοῦ τόσο πολύ ἔλειωνε ἡ σάρκα της, ἄν δέν εἶχε σῶμα τόσο δυνατό καί ρωμαλέο καί δέν διατηροῦσε ὑγιῆ τήν ὄρεξι γιά τροφή• ἔτσι κατώρθωσε ἡ φύσις νά ἀνταπεξέλθη στόν τόσο δυνατό πόλεμο τοῦ νοσήματος. Ἀλλά μέ τόν καιρό νικήθηκε, ἀπό τό μῆκος τοῦ χρόνου δαμασμένη, καί ἀπό τότε ἔμεινε κατάκοιτη καί σχεδόν ἀκίνητη, ἄλλα δύο ἔτη πέρα ἀπό τά προηγούμενα πέντε.

»Καθώς μέ τόν καιρό ὑψωνόταν λαμπρῶς ἡ φήμη τῶν θαυμάτων τοῦ μεγάλου Γρηγορίου, τῶν παραδόξως τελουμένων τόσο σ' ἐκεῖνο τό μέρος ὅσο καί στή μεγάλη Θεσσαλονίκη, ὅταν ἔμαθε γιά τά λεγόμενα ἡ ἀσθενής αὐτή, καταφεύγει μέ πίστι πρός τή θεία δύναμι πού ἐνεργοῦσε σ' ἐκεῖνον. Ἀφοῦ προκάλεσε τούς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας, κατά τά θεῖα λόγια, πρῶτα παρασκευάζει τήν τέλεσι τοῦ εὐχελαίου κοινῶς, ἔπειτα δέ ζητεῖ στό τέλος τοῦ εὐχελαίου τήν τέλεσι εὐχῆς καί δεήσεως ὑπέρ αὐτῆς πρός τόν θεῖο Γρηγόριο. Ὅταν ἐτελεῖτο αὐτή ἡ εὐχή ἀπό τούς πρεσβυτέρους κατά τούς κανονισμούς, ἐπειδή δέν μποροῦσε νά στέκεται καί νά ψάλλη τά θεῖα μαζί μέ τούς ὑπέρ αὐτῆς εὐχομένους καί ψάλλοντας, διότι ἦταν κατάκοιτη καί ἀκίνητη, καί ἀπό τήν κλίνη παρακαλοῦσε θερμῶς τόν ἅγιο καί ἐπιζητοῦσε πιστῶς τήν ἀπό αὐτόν χάρι καί βοήθεια. Καί, ὦ τῶν παραδόξων ἔργων καί θαυμάτων σου, Χριστέ, αὐτή πού ἔλειωνε τίς σάρκες της τόσον χρόνο καί ἦταν παράλυτη καί σχεδόν ἀκίνητη, ὄχι ἔπειτα ἀπό μία ἡμέρα, ὄχι ἔπειτα ἀπό διάστημα μιᾶς ὥρας, ἀλλ' εὐθύς ἀμέσως, ἐνῶ ἐκεῖνοι προσεύχονταν κι' ἔψαλλαν ἀκόμη, σηκώνεται ἀμέσως ἀπό τήν κλίνη, ἐνῶ ὅλοι ἔβλεπαν, δυνατή, εὔρωστη στό σῶμα, χωρίς νά φέρη ἐπάνω της οὔτε ἴχνος σχεδόν ἀπό τό χρόνιο ἐκεῖνο πάθος καί ἀπό τήν νοσηρά κατάστασι, ὥστε τό θαῦμα νά καταπλήσση καί νά μή ἔχη τοῦτο τίποτε κατώτερο ἐκείνου πού διενεργήθηκε παλαιά ἀπό τόν ἴδιο τόν Χριστό ὑπερφυῶς στόν παράλυτο, εἴτε τῆς Καπερναούμ σκεφθῆ κανείς εἴτε τῆς προβατικῆς κολυμβήθρας, μόνο πού ἐκεῖ ἐνήργησε ὁ ἴδιος μόνος του, ἐδῶ δέ ἀνέστησε ἀπό τήν κλίνη καί τό χρόνιο πάθος ἀμέσως ἐπίσης τήν ἀσθενῆ διά τοῦ Γρηγορίου, τοῦ μαθητοῦ καί φίλου του».

Ἀπό τό περιστατικό αὐτό ἐξάγονται τά ἑξῆς συμπεράσματα.

Πρῶτον. Ἡ γυναίκα πού ὀνομαζόταν Ζωή ὑπέμενε πέντε χρόνια τήν ἀσθένειά της, ἐξαντλήθηκαν ὅλα τά φάρμακα πού τῆς ἔδιναν οἱ ἰατροί, ἀλλά ἡ ἴδια δέν εἶχε ἀπελπιστῆ, δηλαδή διατηροῦσε τήν ἐλπίδα της.

Δεύτερον. Τό σῶμα της ἔφθασε σέ πλήρη ἐξάντληση, ἐνῶ ἔκανε τήν ἰατρική θεραπεία, καί παρέλυσε. Δηλαδή, ἔκανε ὑπομονή, ἔδειχνε καρτερία, δέν τήν βοηθοῦσαν τά τότε ὑπάρχοντα φάρμακα, «κάθε τέχνη ἰατρική ἀπέβαινε ἀνίσχυρη», καίτοι «καθημερινῶς ἐφήρμοζε πολλές ἐπινοήσεις», ἐννοεῖται ἰατρικές τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἔτσι, χρησιμοποιώντας τήν βοήθεια τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, ἐξαντλώντας ὅλες τίς δυνατότητές της, δέν ἀπελπιζόταν.

Τρίτον. Σέ αὐτήν τήν κατάσταση στήν ὁποία εὑρισκόταν ἄκουσε γιά τά παράδοξα θαύματα πού ἐτελοῦντο ἀπό τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ μετά τήν κοίμησή του καί «κατέφυγε μέ πίστη πρός τήν θεία δύναμη πού ἐνεργοῦσε σέ ἐκεῖνον». Μέσα στόν ἅγιο Γρηγόριο κατοικοῦσε ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ. Αὐτό δέν τό ἔκανε ἁπλῶς μέ μιά προσευχή, ἀλλά κάλεσε πρῶτα τούς ἱερεῖς νά τελέσουν τό ἱερό Εὐχέλαιο καί στό τέλος ζήτησε νά προσευχηθοῦν, ἐννοεῖται οἱ πρεσβύτεροι ὑπέρ αὐτῆς στόν ἅγιο Γρηγόριο. Συμμετεῖχε καί αὐτή στήν προσευχή αὐτή, ζητώντας ἀπό τόν Ἅγιο τήν βοήθειά του. Ἔτσι, χρησιμοποιεῖ τό μυστήριο τοῦ Εὐχελαίου μέ εἰδική δέηση-προσευχή.

Τέταρτον. Τό θαῦμα ἔγινε ἀκαριαῖα, «οὐ μεθ’ ἡμέραν, οὐ μετά μικρᾶς τινος ὥρας διάστημα», «ἀλλ’ εὐθύς», ἀφοῦ σηκώθηκε ἀπό τήν κλίνη, «ἀθρόα», τήν ὥρα πού προσευχόταν.
Μάλιστα, ὁ ἅγιος Φιλόθεος παραλληλίζει αὐτό τό θαῦμα μέ τά θαύματα πού ἔκανε ὁ Χριστός στήν Καπερναούμ καί στήν Κολυμβήθρα στήν προβατική πύλη, πού μέ ἕναν λόγο Του ἔκανε καλά τούς παραλυτικούς. Καί τό συγκεκριμένο αὐτό θαῦμα ἔγινε ἀπό τόν Χριστό «ἀθρόον» «διά τοῦ Γρηγορίου τοῦ μαθητοῦ καί τοῦ φίλου Του και τήν ἀνέστησε ἀπό τήν κλίνη της.

Αὐτό τό περιστατικό δείχνει τήν διάκριση μεταξύ ἰατρικῆς θεραπείας διά φαρμάκων καί θαύματος διά τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Θεοῦ, καθώς ἐπίσης τήν διάκριση μεταξύ θαύματος καί μιᾶς περιοδικῆς ἀνακάμψεως τῆς ὑγείας τοῦ σώματος. Ὁ ἄνθρωπος πού ἀσθενεῖ χρησιμοποιεῖ ἐξαντλητικά τά πορίσματα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, προσεύχεται μέ τά μέσα πού ἔχει ἡ Ἐκκλησία καί στήν συνέχεια μπορεῖ νά ἐπέμβη ὁ Θεός μέ θαυματουργικό τρόπο, δηλαδή τά μυστήρια, διά μέσου τῶν φίλων Του, ὅταν Τόν ἐπικαλεσθῆ κάποιος μέ θερμή πίστη.

Μέ τόν τρόπο αὐτόν οὔτε παραθεωρεῖται ἡ ἰατρική ἐπιστήμη ὡσάν νά ἀκολουθοῦμε τόν μανιχαϊσμό, οὔτε περιπίπτουμε σέ μιά κατάσταση μονοφυσιτισμοῦ, πού ὅλα τά περιμένουμε μόνον ἀπό τόν Θεό, οὔτε ἀποδίδουμε σέ θαῦμα τήν μακροχρόνια σωματική εὐεξία ἀπό ποικίλους τρόπους, οὔτε ὑποπίπτουμε στήν ποικιλότροπη μαγεία, ἀφοῦ καί ὁ διάβολος μπορεῖ νά κάνη κάποια «θαυμαστά» γεγονότα, πού μπορεῖ μερικοί νά τά ἀποδίδουν στόν Θεό.

Ὄντως, χρειάζεται θεολογική διάκριση τήν ὁποία ἔχουν ὅσοι διαθέτουν «νοῦν

Χριστοῦ», διαφορετικά πλέουμε μέσα στό πέλαγος τῆς σύγχυσης διαφόρων πνευμάτων.

(Πηγή: parembasis.gr*)*